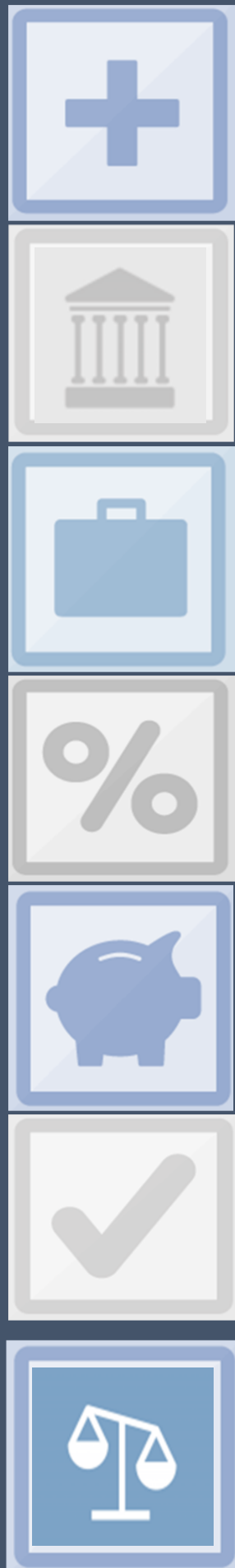

BEGROTINGSNOTA

Een brede maatschappelijke vooruitgang voor alle burgers

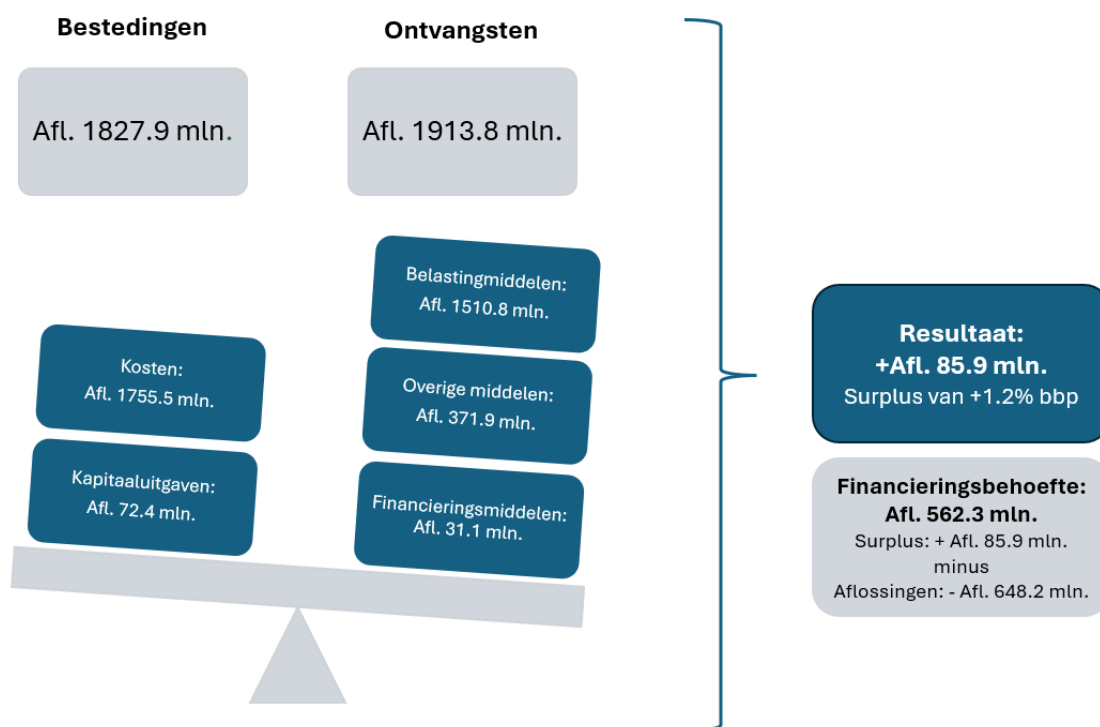

Begrotingsnota 2026

behorende bij de ontwerpbegroting aangaande dienstjaar 2026

1. Introductie

Dit is de Begrotingsnota van Land Aruba en bevat de hoogtepunten van de aan de Staten van Aruba vóór 1 september 2025 over te handigen begroting van het Land Aruba voor het dienstjaar 2026. Deze nota is een beknopte weergave van de financiële vertaling van de beleidsplannen van het kabinet AVP-FUTURO om te blijven voortbouwen aan de toekomst van ons Land, en is bedoeld om de burgers te informeren over de inhoud en gevolgen van het gepresenteerde begrotingsvoorstel aan de Staten van Aruba. Hierna volgt een illustratieve synopsis van de inhoud van het ontwerp:

2. Overheidsfinanciën als beleidsinstrument

Onderhavige begroting is de eerste financiële planning van de regeerperiode 2025-2028 van het kabinet AVP-FUTURO, waarin de Landsbegroting als beleidsinstrument ingezet wordt om:

- de koopkracht van burgers te stimuleren middels een integraal koopkrachtplan;
- gericht te investeren om duurzame en inclusieve economisch groei te bevorderen;
- de bedrijvigheid van bedrijven aan te moedigen; en
- het welvaartsniveau in zijn algemeenheid te verhogen.

In lijn met het Regeerprogramma 2025-2028 zet het kabinet AVP-FUTURO in op brede maatschappelijke vooruitgang met een duidelijke focus op inclusieve groei, met als doel een evenwichtigere verdeling van inkomens

en de voordelen van de economische ontwikkeling van Aruba ten goede te laten komen aan de structurele verbetering van de welvaart en het welzijn van alle inwoners van Aruba. Het verbeteren van de koopkracht van de burgers, het bevorderen van de economische bedrijvigheid en het verhogen van het welvaartsniveau in zijn algemeenheid vereist een gezamenlijke inspanning voor een eerlijkere verdeling van de belastingopbrengsten en een de verbreding van de belastinggrondslag van middelen van Land Aruba. Om nieuwe stromen van belastingmiddelen en sociale premies te creëren zal in lijn met het Regeerprogramma 2025-2028 de volgende beleidsacties worden ingezet:

- Het reguleren van de markt voor korte termijn vakantieverhuur (“vacation rentals”) voor een eerlijke en effectieve belasting- en premieafdracht in deze groeiende sector;
- Het implementeren van het nationaal plan voor het bestrijden van de informele economie om meer economische activiteiten te formaliseren en een eerlijke belasting- en premieafdracht;
- Het laten legaliseren van een bepaalde categorie arbeidskrachten zonder verblijfsvergunning voor het stimuleren en zorgen voor een gelijk speelveld op de arbeidsmarkt. Opgemerkt dient te worden dat naar verwachting deze beleidsactie een positief effect zal hebben op de heffing van leges en de afdracht van de sociale premies.

Een belangrijke factor daarbij is de te verwachten economische vooruitzichten. De economische vooruitzichten voor Aruba blijven ondanks geopolitieke ontwikkelingen die buiten onze invloedssfeer liggen, positief. Volgens de “Economic Outlook” van de Directie Economische Zaken, Handel en Industrie (DEZHI) van mei 2025 zal de economie nominaal met 1,7% groeien in 2026. Dit komt uit op een bruto binnenlands product (BBP) van Afl. 7429 miljoen. Vergeleken met de “Economic outlook” van december 2024, is er sprake van een opwaartse bijstelling van 1,3% oftewel een opwaartse bijstelling van Afl. 46 miljoen.

Tabel 1: Vooruitzichten december 2024 vs. Mei 2025

	Outlook December 2024			Outlook Mei 2025			Bijstelling		
Nominaal	2024	2025	2026	2024	2025	2026	2024	2025	2026
BBP in miljoenen	7076	7352	7383	7076	7302	7429	0	-50	46
Groei BBP in procenten	6.7	3.9	0.4	11.0	3.2	1.7	4.3	-0.7	1.3

Bron: Ministerie van Financiën, Economische Zaken en Primaire Sector

3. Beleidsprioriteiten

In de komende regeerperiode ligt het beleidsaccent op de volgende 14 prioriteiten:

Tabel 2: Meerjarige beleidsprioriteiten

	2026	2027	2028	2029	2030
Beleidsprioriteiten:	641,326	641,326	641,326	641,326	640,576
1. Koopkrachtversterking	51,529	51,529	51,529	51,529	51,529
2. Het stimuleren van bedrijvigheid in de private sector	-	-	-	-	-
3. Het introduceren van een dialoog forum tussen de private sector en de sociale partners	-	-	-	-	-
4. Het verhogen van de opbrengsten van het Land en het toepassen van een kostenverlagend beleid via (her)evaluatie en herschikking van budgettaire ruimte	-	-	-	-	-
5. Een investeringsfonds instellen	46,500	46,500	46,500	46,500	46,500
6. Rentelasten besparing d.m.v. Rijkswet en inzetten overschot collectieve sector	13,885	13,885	13,885	13,885	13,885
7. Verhoging pensioen door bijstelling reparatietoeslag	70,000	70,000	70,000	70,000	70,000
8. Waarborging van toegang tot medicijnen en een kwalitatieve zorglijn	119,137	119,137	119,137	119,137	118,387
9. Het moderniseren van het onderwijssysteem en implementatie van het e-government project	176,735	176,735	176,735	176,735	176,735
10. Het bewerkstelligen van een duurzame en inclusieve energietransitie	40,587	40,587	40,587	40,587	40,587
11. Het bevorderen van betaalbare huisvesting	9,400	9,400	9,400	9,400	9,400
12. Stadsvernieuwing met aandacht voor milieu en inheemse cultuur	6,564	6,564	6,564	6,564	6,564
13. Welzijn en welvaart vergroten	106,824	106,824	106,824	106,824	106,824
14. Samenwerkings- en handelsrelatie met Nederland, EU en de Caribische Regio versterken	165	165	165	165	165

Bron: Ministerie van Financiën, Economische Zaken en Primaire Sector

Rekening houdend met de huidige beleidskeuzes en de economische prognoses zoals gepresenteerd in deze begroting, wordt voor de komende vier jaar verwacht dat Aruba aan de +1.0% norm zal voldoen. In de volgende tabellen (zie tabellen 3 en 4) zijn de meerjarige effecten, projecties en trajecten terug te zien, welke gebaseerd zijn op het hiervoor genoemde.

Tabel 3: Meerjarige ontwikkeling Collectieve Sector Aruba

COLLECTIEVE SECTOR ARUBA

	BW2025		OB2026	2027	2028	2029	2030
<i>in AFL duizend</i>		Δ					
Land	87,511	(1,623)	85,889	121,285	143,271	179,325	217,594
AZV	71,440	(20,487)	50,953	44,672	38,140	31,350	24,294
SVB	57,160	(4,560)	52,600	28,155	16,863	6,333	6,333
ATA	9,466	(9,073)	393	306	155	40	40
Serlimar	1,741	(1,741)	-	-	-	-	-
SEPB	237	(1,180)	(943)	(943)	(943)	(943)	(943)
UA	758	(631)	127	-	-	-	-
<i>Uitkering van ATA aan Land</i>	<i>(41,090)</i>		<i>(18,000)</i>	<i>(393)</i>	<i>(306)</i>	<i>(155)</i>	<i>(40)</i>
SALDO:	187,223		171,018	193,082	197,179	215,949	247,277
in % BBP:	2.6%		2.3%	2.4%	2.4%	2.5%	2.8%

Noot: De cijfers van de overige entiteiten zijn geactualiseerd met de laatste informatie per juni 2025.

BBP 2025-2026 is cf. DEZHI (mei 2025) en BBP 2027-2030 is cf. IMF (april 2025).

Schuld CS:	4,912,989	4,723,547	4,529,435	4,331,162	4,114,155	3,865,934
Schuldquote CS:	67%	64%	56%	52%	48%	44%

Assumpties: Geprojecteerde schuldontwikkeling o.b.v. verwachte overschotten bij het Land, AZV en SVB.

Beginstand 2026 is gelijkgesteld aan geprojecteerde eindstand 2025. Schuldpositie o.b.v. formele leningen.

BBP:	7,302,000	7,429,000	8,020,000	8,311,000	8,587,000	8,873,000
-------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Bron: Ministerie van Financiën, Economische Zaken en Primaire Sector

Tabel 4: Meerjarig kader 2026-2030

LAND ARUBA		BW2025		OB2026	2027		2028		2029		2030	
in AFL duizend		Δ		Δ	Δ		Δ		Δ		Δ	
O N T V A N G S T E N	Directe belastingen	627,500	14,100	641,600	9,820	651,420	8,212	659,632	7,789	667,421	8,071	675,492
	w.v. Economische groei 2027-2030				9,820		8,212		7,789		8,071	
	Indirecte belastingen	831,015	38,200	869,215	39,327	908,542	32,885	941,427	31,190	972,618	32,320	1,004,938
	w.v. Economische groei 2027-2030				39,327		32,885		31,190		32,320	
	Retributies, leges & rechten	22,821	1,141	23,962		23,962		23,962		23,962		23,962
	Rechten, boeten & overig	56,331	(6,007)	50,324		50,324		50,324		50,324		50,324
	Rente	283	(28)	255		255		255		255		255
	Niet-belastingopbrengsten	223,468	(4,459)	219,009	9,465	228,474	1,111	229,585	1,094	230,680	(4,159)	226,521
	Landsbedrijven & fondsen	4,209	0	4,209		4,209		4,209		4,209		4,209
	Overige ontvangsten	82,162	(8,051)	74,112		74,112		74,112		74,112		74,112
E N	Verkoop grond en onroerende goederen	-	-	-		-		-		-		-
	Lokale kredietaflossing	6,133	1	6,134		6,134		6,134		6,134		6,134
	Vrijgekomen afschrijvingen	34,072	(9,104)	24,968		24,968		24,968		24,968		24,968
	Totaal	1,887,994	25,793	1,913,787	58,613	1,972,400	42,208	2,014,608	40,073	2,054,681	36,233	2,090,914
B E S T E D I N G E N	Personeelslasten	509,452	6,288	515,740	(750)	514,990	-	514,990	-	514,990	-	514,990
	w.v. Landspakket thema A: Versterking capaciteit	523	-	523	-	523	-	523	-	523	-	523
	w.v. Landspakket thema B: B.4 en B.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	w.v. Landspakket thema F: Uitbreiding opleiding	750	-	750	(750)	-	-	-	-	-	-	-
	Goederen & diensten	216,872	4,267	221,140	2,110	223,249	2,232	225,482	2,255	227,737	2,277	230,014
	w.v. Inflatie-effecten 2027-2030				2,110		2,232		2,255		2,277	
	Rente & financieringskosten	300,765	(8,314)	292,451	10,756	303,207	10,890	314,097	(2,336)	311,762	(8,413)	303,348
	w.v. Rentelasten	296,515	(13,884)	282,631	10,756	293,387	10,890	304,277	(2,336)	301,942	(8,413)	293,528
	Subsidies & doeluitkeringen	242,868	8,062	250,931		250,931		250,931		250,931		250,931
	Overdrachten	227,175	59,806	286,981	4,100	291,081	4,100	295,181	4,100	299,281	4,100	303,381
E N	w.v. Landspakket D.4.2.3 UBO-register	335	(335)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	w.v. Landspakket thema E: AFTA	1,845	-	1,845	-	1,845	-	1,845	-	1,845	-	1,845
	Bijdragen & afschrijvingen	200,357	(12,116)	188,241		188,241		188,241		188,241		188,241
	Investeringskosten	71,563	(21,563)	50,000	7,000	57,000	3,000	60,000	-	60,000	-	60,000
E N	Lokale vermogensoverdrachten	4,430	(15)	4,415		4,415		4,415		4,415		4,415
	Lokale kredietverlening	27,000	(9,000)	18,000		18,000		18,000		18,000		18,000
	Totaal	1,800,483	27,416	1,827,899	23,216	1,851,115	20,223	1,871,337	4,019	1,875,356	(2,036)	1,873,320
FINANCIERINGSSALDO:		87,511	(1,623)	85,889	35,397	121,285	21,986	143,271	36,054	179,325	38,269	217,594
in % BBP:		1.2%		1.2%		1.5%		1.7%		2.1%		2.5%
BBP:		7,302,000		7,429,000		8,020,000		8,311,000		8,587,000		8,873,000
Schuld Land Aruba:		5,177,930		5,092,042		4,970,757		4,827,486		4,648,161		4,430,568
Schuldquote Land Aruba:		71%		69%		62%		58%		54%		50%

Assumpties:

BBP 2025-2026 is cf. DE ZHI Economic Outlook May 2025.

BBP 2027-2030 is cf. IMF World Economic Outlook April 2025.

Schuld: Beginstand 2026 is gelijkgesteld aan geprojecteerde eindstand 2025. De bedragen hebben betrekking op leningen en kortlopende schulden.

Inflatie-effect op G&D: Er is rekening gehouden met inflatie in de ramingen voor 2026. Hierna wordt de IMF projectie toegepast op de helft (d.w.z. voor 50%) van totale G&D.

Rente 2027-2030: Geprojecteerde overschotten worden (voorsnogen) volledig aangewend voor schuldbouw. Herfinanciering tegen een gemiddelde rentepercentage van 6.5%.

Lasten landspakket zijn cf. bijlage meerjarig financieel overzicht. Thema B: B.4 Herinrichting van kerntaken van de overheid en B.5 Eventuele versoering van arbeidsvoorwaarden.

Bron: Ministerie van Financiën, Economische Zaken en Primaire Sector

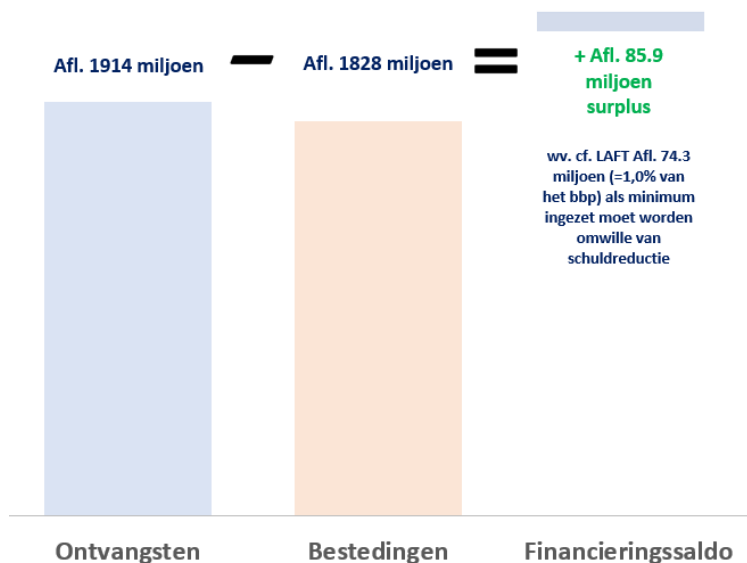
4. Mutaties ten opzichte van het huidige dienstjaar

In de begroting van dienstjaar 2026 is men als volgt tot een surplus van +1.2%, oftewel Afl. 85.9 miljoen, voor het Land gekomen:

Saldo vastgestelde begroting 2025 (incl. 1 ^{ste} suppletoire 2025)	:	Afl.	+87.5 mln.
Effect economische vooruitzichten en beleidsintensivering op ontvangsten	:	Afl.	+ 25.8 mln.
minus			
Effect beleidsintensivering op de bestedingen	:	Afl.	- 27.4 mln.
Saldo ontwerpbegroting 2026	:	Afl.	+ 85.9 mln.

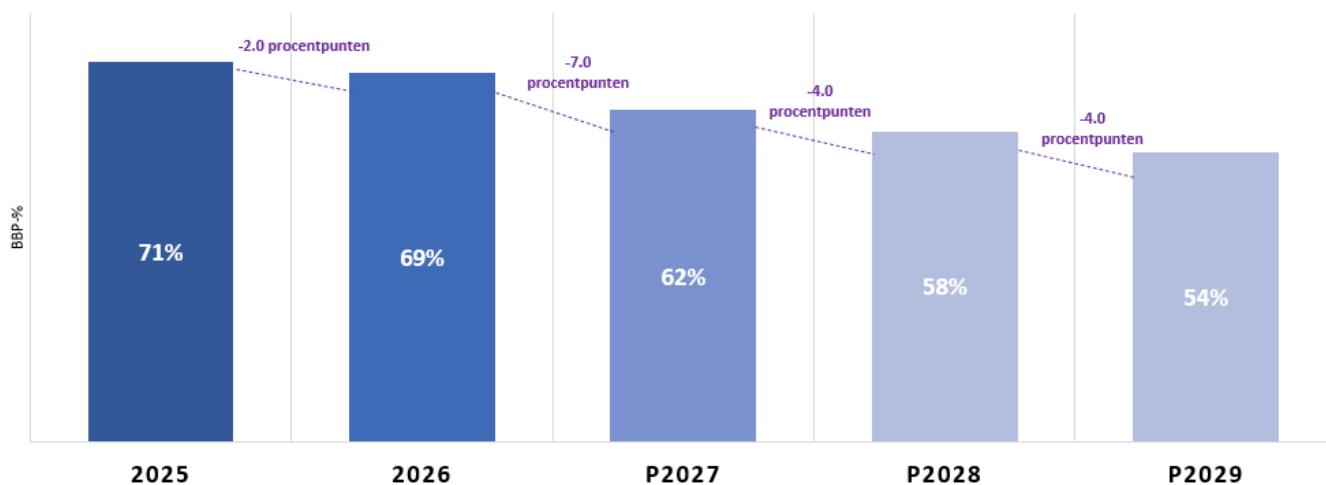
De ontvangsten van het Land zijn door de verbeterde economische vooruitzichten en beleidsintensiveringen zijdens het Land met circa Afl. 26 miljoen gestegen ten opzichte van dienstjaar 2025. Kabinet AVP-FUTURO heeft voornemens om de in 2025 geïnitieerde beleidsinitiatieven ter verhoging van de opbrengsten door o.a. legalisering “*indocumentados*” en vacation rentals te intensiveren in 2026, welke naar verwachting de groei in de ontvangsten van het Land verder zullen stimuleren. Wat betreft de bestedingen, is het kabinet van plan om voortaan de uitgaven met een redelijke regelmaat te her evalueren en waar nodig te herschikken in het voordeel van het behalen van de beleidsprioriteiten en het creëren van meerwaarde voor de burger. De bestedingen van het Land stijgen voor in dienstjaar 2026 met zo’n Afl. 27 miljoen ten gunste van het bereiken van de 14 beleidsprioriteiten ter verbreding van de maatschappelijke vooruitgang van burgers (en bedrijven). Deze toename is noodzakelijk als gevolg van het implementeren in dienstjaar 2026 van een nieuwe salarisstructuur voor het onderwijspersoneel, evenals de verbetering van de rechtspositie van het administratief kaderpersoneel, het opvoeren van een “*emergency fund*” en koopkrachtversterking voor de burgers. Ondanks deze kleine opwaartse herschikking, blijft het surplus van het Land in stand. Dit betekent in feite dat het middenkader van het Land breed genoeg is, om zowel de lasten als investeringen van het Land te dragen als het behalen van de begrotingsnormen. Het eindbeeld, dat ontstaat, na het vergelijken van de ontvangsten- en bestedingenkant, is:

De gemaakte keuzes aan de ontvangsten- en bestedingenkant hebben ertoe geleid dat wederom een begroting met een surplus van afgerond Afl. 85.9 miljoen aan de Staten van Aruba wordt gepresenteerd.

5. Schuldhoudbaarheid en toekomstperspectief

Door het surplus op het niveau van de collectieve sector te bestemmen voor schuldreductie, veroorzaakt dit een verlaging van de te verwachten schuldstand in dienstjaar 2026 en verder. Dit vertaalt zich in een verbetering van de schuldstand van Aruba met circa 2 procentpunten ten opzichte van 2025.

Op de meerjarige termijn zal Aruba ook blijven voldoen aan de surplusnorm, zolang er niet afgeweken wordt van het geldend financieel-economische kader zoals wettelijk voorgeschreven staat in de LAFt.

6. Nawoord

In deze nota is kort weergegeven hoe in de voorgestelde begroting de schaarse middelen van het Land besteed zullen worden in dienstjaar 2026. De beleidskeuzen aan de ontvangsten- en bestedingenzijde leiden ertoe dat een surplus geschept wordt, waarmee de schulden van het Land verder verlaagd worden. Los daarvan blijft de focus van kabinet AVP-FUTURO om de vrijgekomen beschikbare budgetruimte ter beschikken in het voordeel van meerwaarde voor burgers en bedrijven. Iedereen moet mee kunnen meegenieten van duurzame Landsfinanciën.

Hoogachtend,

mr. Geoffrey B. Wever

De Minister van Financiën, Economische Zaken en Primaire Sector